

Dosarul nr. 2ra-1619/21

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Ceadâr-Lunga (jud. V. Muntean)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. D. Fujenco, A. Mironov, L. Caraianu)

ÎNCHEIERE

01 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Veleva Natalia,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Veleva Natalia împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice Spitalul Raional Ceadâr-Lunga cu privire la anularea ordinului, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 01 iulie 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost respins apelul declarat de Veleva Natalia, a fost admis apelul declarat de Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Raional Ceadâr-Lunga și a fost casată hotărârea din 01 aprilie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, fiind pronunțată o hotărâre nouă,

constată:

La data de 06 septembrie 2019, Veleva Natalia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice Spitalul Raional Ceadâr-Lunga cu privire la anularea ordinului, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că a activat în sistemul de sănătate publică mai mult de 50 de ani, dintre care ultimii 23 de ani, adică din data de 10 mai 1996, în funcție de asistent medical în secția USG a Spitalului Raional Ceadâr-Lunga.

A declarat că la 01 august 2019, s-a adresat la serviciul resurse umane din cadrul spitalului pentru a întocmi cererea privind acordarea concediului din cont propriu începând cu 05 august 2019, însă, i s-a comunicat că la 31 iulie 2019 a fost concediată din funcția de asistent medical, deoarece deține statutul de pensionar pentru limită de vârstă.

A susținut că nu a cunoscut despre concedierea sa și nu i-a fost adus la cunoștință

niciun ordin emis în acest sens. Abia la data de 02 august 2019, directorul instituției i-a înmănat o copie de pe ordinul nr. 131-k din 31 iulie 2019.

Reclamanta consideră că ordinul de concediere este ilegal și neîntemeiat, din următoarele motive. În ordinul nr. 131-k din 31 iulie 2019 se indică că a fost emis în baza ordinului nr. 38 din 01 martie 2019 cu privire la concedierea salariaților care dețin statut de pensionar pentru limită de vârstă și a prevederilor art. 86 alin. (1) lit. y¹) din Codul muncii.

A afirmat că avea încheiat cu angajatorul contract individual de muncă cu termenul până la 27 noiembrie 2020, în pct. 2 al contractului fiind indicat că acesta încetează în ziua revenirii salariaului de bază la serviciu, însă, un asemenea salariat nu există, deoarece doar ea ocupă acest post timp de 23 de ani.

Veleva Natalia a invocat că potrivit art. 81 alin. (3) din Codul muncii, contractul individual de muncă încetează în temeiul ordinului angajatorului, care se aduce la cunoștința salariatului, sub semnătură, cel târziu la data eliberării din serviciu, cu excepția cazului în care salariatul nu lucrează până în ziua eliberării din serviciu (absență nemotivată de la serviciu, privațiune de libertate etc.). Astfel, ordinul nr. 131-k urma să-i fie adus la cunoștință cel târziu la data eliberării din serviciu, adică la 31 iulie 2019, pe când i-a fost adus la cunoștință abia la 02 august 2019, când i-a fost înmănată o copie de pe acesta. De asemenea, nu a luat cunoștință nici de ordinul nr. 38 din 01 martie 2019 cu privire la concedierea salariaților care dețin statut de pensionar pentru limită de vârstă, la care face referire angajatorul în ordinul de concediere.

A mai indicat că angajatorul a încălcat art. 142 din Codul muncii, deoarece în ziua concedierii nu i-a fost achitat salariul pentru luna iulie 2019, toate achitățile, inclusiv indemnizația de concediu, primindu-le pe 17 august 2019.

Reclamanta a menționat că la 07 august 2019 s-a adresat cu cerere prealabilă, prin care a solicitat angajatorului să anuleze ordinul nr. 131-k din 31 iulie 2019, iar, drept răspuns, a primit o scrisoare prin care a fost invitată la spital pentru a-i fi explicate motivele concedierii.

A solicitat anularea ordinului nr. 131-k din 31 iulie 2019, restabilirea în funcția de asistent medical în secția USG a Spitalului Raional Ceadâr-Lunga, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă în mărime de 79 925 de lei și repararea prejudiciului moral în mărime de 100 000 de lei.

Prin hotărârea din 01 aprilie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, acțiunea depusă de către Veleva Natalia a fost admisă parțial, fiind recunoscut ilegal și anulat ordinul nr. 131-k din 31 iulie 2019, emis de directorul Instituției Medico-Sanitare Publice Spitalul Raional Ceadâr-Lunga, N. Popazoglo. Veleva Natalia a fost restabilită în funcția deținută anterior de asistent medical al secției diagnostică și s-a încasat din contul Instituției Medico-Sanitare Publice Spitalul Raional Ceadâr-Lunga în beneficiul reclamantei salariul pentru perioada de absență forțată de la muncă 31 iulie 2019 – 18 martie 2021 în sumă de 79 925 de lei, cu efectuarea reținerilor necesare, precum și suma de 5000 de lei ca titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 07 aprilie 2021 directorul Instituției Medico-Sanitare Publice Spitalul Raional Ceadâr-Lunga, N. Popazoglo, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe,

solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 01 aprilie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

La 22 aprilie 2021 Veleva Natalia a declarat apel împotriva hotărârii din 01 aprilie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral și emiterea în această parte a unei noi hotărâri, prin care pretenția să fie admisă integral, cu încasarea din contul Instituției Medico-Sanitare Publice Spitalul Raional Ceadâr-Lunga în beneficiul său a sumei de 100 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin decizia din 01 iulie 2021 a Curții de Apel Comrat, a fost respins apelul declarat de Veleva Natalia și a fost admis apelul declarat de Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Raional Ceadâr-Lunga, fiind casată hotărârea din 01 aprilie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga și pronunțată o hotărâre nouă, prin care acțiunea depusă de Veleva Natalia a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, atât la momentul încheierii contractului individual de muncă pe durată determinată nr. 31/17 din 24 noiembrie 2017, cât și la momentul concedierii prin ordinul nr. 131-k din 31 iulie 2019, Veleva Natalia deținea statutul de pensionar pentru limită de vârstă.

Instanța de apel nu a reținut argumentul primei instanțe precum că angajatorul nu era în drept să concedieze reclamanta înainte de expirarea termenului contractului individual de muncă – 27 noiembrie 2020, or, art. 86 alin. (1) lit. y¹) din Codul muncii prevede expres dreptul angajatorului de a desface contractul individual de muncă pe durată nedeterminată, precum și a celui pe durată determinată, în legătură cu deținerea de către salariat a statutului de pensionar pentru limită de vârstă.

La data de 18 august 2021, Veleva Natalia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și parțială a hotărârii primei instanțe, în partea respingerii pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral și emiterea în această parte a unei noi hotărâri, prin care pretenția să fie admisă integral, cu încasarea din contul Instituției Medico-Sanitare Publice Spitalul Raional Ceadâr-Lunga în beneficiul său a sumei de 100 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

În motivarea recursului, recurenta a reiterat circumstanțele de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată.

A susținut că până la expirarea termenului contractului individual de muncă, intimata nu era în drept să o concedieze, deoarece prin acordul adițional nr. 231/17-489 din 28 noiembrie 2018, contractul individual de muncă nr. 31/17 din 24 noiembrie 2017, a fost prelungit până la 27 noiembrie 2020.

Recurenta a mai indicat că la aprecierea cuantumului prejudiciului moral încasat de către prima instanță, nu s-a ținut cont de vechimea ei totală în muncă, de vârstă, de vechimea în muncă în funcția de asistent medical în cabinetul ecografic din mai 1996 până la 31 iulie 2019. Astfel, consideră că suma de 5000 de lei nu compensează daunele morale ce i-au fost cauzate prin concedierea ilegală.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat decizia contestată la data de 01 iulie 2021.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurenteii la data de 06 august 2021 și a fost recepționată la 11 august 2021 (f.d. 205, 208, volumul I).

Astfel, recursul declarat la 18 august 2021, este în termen.

La 28 septembrie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa intimatei Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Raional Ceadâr-Lunga, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 48, 50 volumul II).

Referință nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Veleva Natalia nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Veleva Natalia asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Veleva Natalia, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Veleva Natalia se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic